

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

11 и 12

Београд - 2025

МАЛИ ПОСЛОВНИ ПРОГРАМИ

Финансијско рачуноводство

Обрачун зарада и накнада

Робно материјално књиговодство

Управљање људским ресурсима

Фактурисање и обрачун ПДБа

Налог за службени пут

Платни промет и благајне

Обрачун камате

Вођење основних средстава

Магацинско пословање

Вођење производње

Евиденција возила

• УСАГЛАШЕН СА ИЗМЕНАМА
ЗАКОНА И ПРАВИЛНИКА О ПДВ

• ПОДРЖАВА РЕГИСТРОВАЊЕ
ФАКТУРА У СЕФ

РЕДАКЦИЈА: Иван Антић, Снежана Антић, др Петар Бабић, Весна Боровић, Никола Јеринић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, др Милан Неговановић, Тијана Павловић и Душан Поповић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Споран приступ опорезивању нерезидената: анализа мишљења Министарства финансија – Душан Поповић	5
1. Увод	5
2. Законски оквир – члан 8. Закона о порезу на доходак грађана и принцип територијалности у опорезивању физичких лица	5
3. Службено мишљење МФИН	6
4. Закључак	7
Коментар мишљења Министарства финансија о праву запосленог на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у случају бесплатног јавног превоза на територији Града Београда – Тијана Павловић	8
Измене у систему електронских фактура од 1. јула 2025. године и ажурирање 3.13.0 – др Милан Неговановић	10
Полугодишње и квартално извештавање према прописима о дувану – Весна Боровић	15
1. Евиденције и полугодишњи извештаји који се достављају Управи за дуван	16
2. Квартални извештаји који се достављају Министарству пољопривреде и Управи за дуван	20

АКЦИЗА

Обавеза пописа затечених залиха цигарета на дан 1. јул 2025. године због промене динарских износа акцизе – Весна Боровић	22
Од 1. јула 2025. године повећан је износ за рефакцију акцизе на деривате нафте и биогорива која се користе као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета – Весна Боровић	25

ЗАРАДЕ, ПОРЕЗ И ДОПРИНОСИ НА ЗАРАДЕ

Зараде запослених у земљи према Закону о раду – Тијана Павловић	30
I. Радни однос	30
II. Утврђивање бруто зараде запослених (структура зараде)	32
III. Пример обрачуна (утврђивања) зараде запосленог	40
IV. Достављање обрачуна зараде и накнаде зараде запосленом	42
Обрачун пореза и доприноса на зараде запослених који раде са пуним радним временом – Весна Боровић	44
1. Шта чини зараду запослених на коју се обрачунавају порез и доприноси	45
2. Основица за обрачун пореза на зараде запослених	47
3. Основица за обрачун доприноса за социјално осигурање запослених	49
4. Стопе пореза и доприноса на зараде запослених, обавеза обрачуна, плаћања и подношења пореске пријаве	50
Прерачун са нето на бруто зараду – Весна Боровић	52
Примери обрачуна пореза и доприноса на зараде запослених и попуњавања пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД – Весна Боровић	54
1. Исплата зараде запосленом из једног дела	54
2. Исплата аконтације зараде и исплата коначне зараде када је претходно исплаћена аконтација зараде	55
3. Исплата аконтације зараде и исплата коначне зараде када је бруто износ аконтације нижи од најниже основице за обрачун доприноса	57
4. Исплата зараде која је виша од највише основице за обрачун доприноса	59
5. Исплата зараде која у збиру са накнадом зараде прелази највишу основицу социјалних доприноса	60
6. Обрачун доприноса на најнижу основицу када послодавац до краја текућег месеца није исплатио зараду запосленом за претходни месец	61
7. Исплата зараде запосленом који је засновао радни однос у току месеца, односно коме је престао радни однос у току месеца	63
8. Исплата бонуса, регреса и других примања са карактером зараде након исплате коначне зараде	64
9. Исплата бонуса, регреса и других примања са карактером зараде истовремено са исплатом накнаде зараде	65
10. Исплата зараде и обрачун примања по основу коришћења службеног возила у приватне сврхе	66
11. Исплата зараде и обрачун примања по основу коришћења стамбених зграда и станова од стране запослених	67
Рад са непуним радним временом – Тијана Павловић	69
Минимална зарада – Весна Боровић	75

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

658+657

ПРИВРЕДНИ саветник : часопис за рачуноводство

и пословне финансије / одговорни уредник Иван Антић

. - Год. 1, бр. 1 (1952)- . - Београд : Привредни саветник, 1952- (Београд : Birograf Comp). - 28 cm

Доступно и на: <https://www.privsav.rs/casopisi/privredni-savetnik/>. - Петнаестодневно. - Друго издање на другом медијуму: Привредни саветник (CD-ROM) = ISSN 1821-1623

ISSN 0556-1590 = Привредни саветник

COBISS.SR-ID 1640064

Обрачун и плаћање пореза и доприноса на зараде пензионера који поново заснивају радни однос – Весна Боровић	78
1. Могућност да пензионер поново заснује радни однос	78
2. Пријава пензионера на осигурање по основу радног односа	79
3. Плаћање пореза и доприноса по основу зараде пензионисаног лица	79
4. Обрачун пореза и доприноса на зараде пензионисаних лица	81
5. Примери обрачуна зараде и попуњавања п ореске пријаве ППП-ПД	81
6. Примена одредаба о минималној заради у случају исплате зараде пензионеру	84
Обрачун пореза и доприноса на премије добровољног здравственог осигурања и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд – Весна Боровић	85
1. Увод	85
2. Примери обрачуна пореза и доприноса кроз систем обједињене наплате	87
3. Порески третман према Закону о порезу на добит правних лица	95
Пореско ослобођење по основу организовања рекреације, спортских догађаја и активности за запослене – Иван Антић	96
1. Издаци за изградњу просторија и/или набавку опреме за рекреацију на радном месту	96
2. Накнада трошкова колективне рекреације запослених	97
3. Обезбеђивање специфичне врсте, обима или квалитета рекреације	98
4. Организовање спортских догађаја, односно других активности запослених	98
5. Рачуноводствено евидентирање и порески третман	99
Примања лица у радном односу код исплатиоца на која се не плаћа порез на доходак грађана – Весна Боровић	100
1. Накнада штете запосленом због повреде на раду	101
2. Помоћ због уништења или оштећења имовине услед елементарних непогода или других ванредних догађаја	102
3. Примања по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи	103
4. Новчана помоћ запосленима која служи за лечење у земљи или иностранству	104
5. Солидарна помоћ запосленима из средстава синдиката	105
6. Затезна камата коју запослени остваре у судском спору из радног односа	105
7. Издаци за образовање, стручно оспособљавање и усавршавање запослених	105
8. Колективно осигурање запослених од последица несрећног случаја	107
9. Радна одећа за запослене	108
10. Обавеза и видови здравствене заштите запослених који терете трошкове пословања	109

УПУЋИВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ НА РАД У ИНОСТРАНСТВО

Упућивање запослених на привремени рад у иностранство – услови за упућивање и обавезе послодавца – Никола Јеринић	110
1. Основни појмови из Закона о упућивању	110
2. Упућивање на привремени рад у иностранство или упућивање на службени пут у иностранство (када се примењују једна, а када друга правила)	111
3. Активности које послодавац мора да предузме у бази Централног регистра обавезног социјалног осигурања поводом упућивања запослених на привремени рад у иностранство	113
4. Заштита запослених на привременом раду у иностранству и услови упућивања	114
Деташирање, односно упућивање запослених на привремени рад у Немачку у складу са посебним споразумом (општа правила и процедура) – Никола Јеринић	119

Опорезивање зарада запослених који су упућени на привремени рад у иностранство и обавезно социјално осигурање – Никола Јеринић и мр Дејан Дабетић	122
1. Утврђивање зараде која представља основицу за плаћање пореза и доприноса	122
2. Коришћење здравствене заштите запослених упућених на рад у иностранство	129
3. (Не)могућност исплате зарада у девизама у Републици Србији у складу са Законом о девизном пословању запосленима који су упућени на привремени рад у иностранство	130
4. Примери примене УИДО и социјалних споразума приликом упућивања запослених на рад у иностранство	130
5. Попуњавање пореске пријаве на Обрасцу ППП-ПД	132
Спорна питања у вези са обрачуном увећане зараде упућеника за прековремени, минули, ноћни и рад у дане празника – Никола Јеринић	138
1. Прековремени рад у иностранству	138
2. Питање обрачуна увећане зараде за минули рад упућеника	139
3. Ноћни рад у иностранству	139
4. Рад у иностранству у дане празника	140
5. Дефинисање зараде која улази у просек за обрачун накнаде зараде за годишњи одмор и боловање запослених који су упућени на привремени рад у иностранство	141

ПРИВРЕМЕНИ И ПОВРЕМЕНИ ПОСЛОВИ

Привремени и повремени послови – Тијана Павловић	142
1. Обавезе које се плаћају на накнаду из привремених и повремених послова	143
2. Преглед стопа пореза и доприноса зависно од статуса лица које обавља послове	144
3. Примери обрачуна пореза и доприноса	146
4. Обрачун пореза и доприноса на накнаде трошкова превоза лицима ангажованим по уговору о привременим и повременим пословима	152

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Састављање тромесечног – периодичног финансијског извештаја о извршењу буџета за период јануар–јун 2025. године – Весна Боровић	158
--	-----

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Горан Лазовић, Весна Боровић и Иван Антић	161
1. Значајно је скраћен рок за почетак примене новог Закона о Централној евиденцији стварних власника	161
2. Престало је важење Уредбе о подстицајима за запошљавање новонастањених лица	161
3. Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси	162

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	163
ПДВ	163
Порез на доходак грађана	167
Обједињена мишљења	178

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу јулу 2025. године – Весна Боровић	182
--	-----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	187
--	-----

СПОРАН ПРИСТУП ОПОРЕЗИВАЊУ НЕРЕЗИДЕНАТА: АНАЛИЗА МИШЉЕЊА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА

1. Увод

Питање опорезивања дохотка који остварују нерезидентна физичка лица у вези са пословањем са резидентима Републике Србије једно је од кључних питања у контексту савременог дигитализованог пословања.

Уз пораст рада на даљину, посебно у сектору информационих технологија и интелектуалних услуга, границе пореске надлежности постају сложеније за дефинисање.

Управо у том контексту, једно службено мишљење Министарства финансија (у даљем тексту: МФИН) покренуло је значајну стручну расправу, јер изводи закључке који одступају од структуре и логике важећег пореског система.

Циљ овог чланка је да стручно и свеобухватно анализира ово мишљење, прикаже релевантни законски оквир и укаже на ризике који проистичу из произвољног тумачења закона – тумачења које, у конкретном случају, представља одступање од основних начела законитог тумачења и примене пореских прописа.

2. Законски оквир – члан 8. Закона о порезу на доходак грађана и принцип територијалности у опорезивању физичких лица

Основ за опорезивање нерезидентних физичких лица у Републици Србији постављен је у члану 8. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/2001, ... и 19/2025 – у даљем тексту: Закон), чији став 1. гласи:

„Обвезник пореза на доходак грађана је и физичко лице које није резидент (у даљем тексту: нерезидент) за доходак остварен на територији Републике.“

Закон у ставу 2. истог члана прецизира шта се нарочито сматра дохотком у смислу става 1:

„Дохотком, у смислу става 1. овог члана, нарочито се сматра доходак који физичко лице оствари по основу:

- 1. Рада који обавља на територији Републике;*
- 2. Коришћења или располагања правом на територији Републике.“*

Цитиране законске одредбе наводе на закључак да је законодавац као кључни критеријум за опорезивање нерезидентних физичких лица у Републици Србији установио **принцип територијалности**, који представља темељ опорезивања нерезидентних физичких лица у већини савремених пореских система, укључујући и српски.

Принцип територијалности подразумева да држава има право да опорезује искључиво оне приходе који су стварно остварени на њеној територији. То се односи на приходе који имају непосредну економску и функционалну повезаност са простором државе, односно произлазе из активности које се у материјалном смислу одвијају унутар њених граница.

Последишно, начело територијалности искључује могућност да држава прошири своју пореску надлежност на приходе који су у целисти настали ван њених граница. Није реч само о техничком, већ и о суштинском правном стандарду који служи очувању правичности, правне сигурности и спречавању двоструког опорезивања.

2.1. Опорезивање нерезидентних физичких лица по основу рада који се обавља на територији Републике Србије

Иако Закон не садржи експлицитну дефиницију појма „рада који (нерезидент) обавља на територији Републике“, из саме структуре члана 8, који се заснива на принципу територијалности, може се аргументовати да се под тим подразумева рад који нерезидент лично, физички и фактички обавља унутар територије Републике Србије.

То значи да се у случају рада територијалност остварује кроз **физичко присуство** нерезидента у Србији,

КОМЕНТАР МИШЉЕЊА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА О ПРАВУ ЗАПОСЛЕНОГ НА НАКНАДУ ТРОШКОВА ПРЕВОЗА ЗА ДОЛАЗАК И ОДЛАЗАК СА РАДА У СЛУЧАЈУ БЕСПЛАТНОГ ЈАВНОГ ПРЕВОЗА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА

Повод за писање овог текста јесте осврт на ново мишљење Министарства финансија (у даљем тексту: МФИН) бр. 1915441 2025 10520 004 000 011 001 (у даљем тексту: Мишљење) које је донето 24. априла 2025. године¹, којим се појашњава одговор на питање које су обавезе послодавца у ситуацији бесплатног јавног превоза на територији Града Београда.

У Мишљењу се, између осталог, наводи да у случају бесплатног јавног превоза, општим актом и уговором о раду послодавац може (а не мора) да уреди мерило за накнаду трошкова доласка и одласка са рада руководећи се висином последње исплаћене накнаде по овом основу. Предметним мишљењем дато је прелазно решење у којем се послодавци могу определити да запосленима исплаћују накнаду трошкова доласка и одласка са рада у висини цене раније важеће претплатне карте и у овом случају овакво давање има третман „трошка накнаде за долазак и одлазак са рада“, на коју се плаћа само порез на зараде од 10%, а не и социјални доприноси.

Такође, упућујемо на то да смо у „Привредном саветнику“, бр. 1/25, у оквиру текста „Накнада трошкова за долазак и одлазак са рада у складу са Одлуком да услуга линијског превоза путника на територији Града Београда од 1. јануара 2025. године буде бесплатна“ дали детаљна објашњења послодавцима како да поступају у наведеним околностима, односно у складу са Одлуком о бесплатном јавном превозу за територију Града Београда, која је у примени од 1. јануара 2025. године и при тим ставовима остајемо и даље. Коментар мишљења Министарства за рад, борачка и социјална питања број: 340029 2025 13400 001 001 011 024 од 31. јануара 2025. године детаљније смо објаснили у „Привредном саветнику“, бр. 4 и 5/2025.

У наставку цитирамо најзанимљивији део Мишљења:

„Дакле, послодавац је у обавези да запосленом надокнади трошкове ради доласка и одласка са рада, а према Закону о раду то право треба се уреди општим актом (колективни уговор и правилник о раду) и уговором о раду. Имајући у виду наводе у поменутих мишљењима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, да „пракса је показала да се наведеним актима покрива и бројност ситуација које настају у одређеним случајевима које се не могу изричито подвести под прописану норму о висини овог трошка (нпр. када се рад одвија на местима на којима није организован јавни превоз) или када послодавац пристаје да надокнади трошкове и у већој висини од прописане (у одређеним случајевима послодавац договара кроз колективни уговор или уговор о раду или одређује у правилнику о раду да висину овог трошка одреди на другачији начин нпр. према цени горива за одређену километражу или сл.)“, неопходно је да се општим актом (колективни уговор и правилник о раду) и уговором о раду уреди утврђивање висине трошкова превоза за долазак и одлазак са рада.

На примања запосленог од послодавца по основу накнаде трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, када је такав трошак документован одговарајућом веродостојном рачуноводственом исправом, сагласно одредби члана 18. став 1. тачка 1) Закона не плаћа се порез на доходак грађана. Међутим, у случају када накнада трошкова превоза за долазак и одлазак са рада није документована одговарајућом веродостојном рачуноводственом исправом, такво примање опорезује се порезом на доходак грађана на зараду по стопи од 10%.

Дакле, за остваривање права на пореско ослобођење из члана 18. став 1. тачка 1) Закона, у случају када је бесплатна услуга превоза путника у интегрисаном тарифном систему на територији Града Београда, за остваривање права на пореско ослобођење потребно је да стварни трошак превоза за долазак и одлазак са рада буде документован одговарајућом веродостојном

¹ Мишљење је објављено у овом броју часописа, на страни 169.

ИЗМЕНЕ У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА ОД 1. ЈУЛА 2025. ГОДИНЕ И АЖУРИРАЊЕ 3.13.0

Овим чланком желимо да информишемо кориснике система електронских фактура (СЕФ) о изменама у овом систему од 1. јула 2025. године и о СЕФ ажурирању 3.13.0 којим су одређене измене интегрисане у систем.

Извршене измене су у следећем:

1. Продужетак важења толерантног, нерепресивног периода за грешке у евидентирању обрачунаог и претходног ПДВ до краја 2025. године;

2. Од пореских периода који почињу од 1. јула 2025. године, СЕФ у електронску евиденцију претходног пореза аутоматски евидентира и основу из докумената о смањењу;

3. Датум смањења накнаде је од 1. јула 2025. године обавезан елемент документа о смањењу;

4. Измене у секцији Настанак ПДВ обавезе за издаваоца код документа о повећању;

5. Измене у секцији Настанак ПДВ обавезе за издаваоца фактуре за извршени промет;

6. Измене у секцији Настанак ПДВ обавезе за издаваоца авансне фактуре;

7. Остале техничке измене за АПИ кориснике.

СЕФ верзија 3.13.0 је од 8. јуна 2025. године доступна на демо верзији система, а од 1. јула 2025. године очекује се да буде пренета и на продукциону верзију.

У вези са верзијом 3.13.0 Министарство финансија је на интернет страници www.efaktura.gov.rs објавило:

– Детаље нове верзије – документ који описује промене и функционалности које су део ажурирања СЕФ 3.13.0¹ и

– Ажурирано Интерно техничко упутство – верзија од 06.06.2025.

1. Продужење толерантног и нерестриктивног периода за грешке у електронском евидентирању обрачуна ПДВ и електронском евидентирању претходног пореза у СЕФ до краја 2025. године

Изменом Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС“ бр. 56 од 27.6.2025. године) поново је продужен толерантни период несанкционисања грешака насталих приликом **електронског евидентирања** обрачунаог и претходног пореза у СЕФ.

У периоду од 1. септембра 2024. године до 30. јуна 2025. године за кориснике СЕФ постојала је заштитна одредба у наведеном правилнику која је предвиђала да у наведеном периоду у поступцима провере правилности електронског евидентирања ПДВ Министарство финансија не узима у обзир евентуалне грешке при исказивању података у (електронским) евиденцијама ПДВ. Слична одредба постојала је и раније, али смо овом приликом занемарили период пре 1. септембра 2024. године.

Наведена одредба требала је да престане да важи 1. јула 2025. године. Међутим, сада овом новом изменом Правилника о електронском фактурисању продужено је важење исте на начин да **закључно са 31. децембром 2025. године**, у поступцима провере правилности електронског евидентирања ПДВ, Министарство финансија не узима у обзир евентуалне грешке при исказивању података у евиденцијама ПДВ.

Ова одредба не односи се на случај када обвезник није испунио обавезу електронског евидентирања обрачуна ПДВ и електронског евидентирања претходног пореза у прописаном року, већ на евентуалне грешке приликом исказивања података у овим евиденцијама које су сачињене.

Другим речима, уколико обвезник евидентирања не изврши електронско евидентирање обрачуна

¹ Напомена: у овом чланку нећемо помињати техничке измене које је потребно извршити за кориснике који приступају СЕФ помоћу апликативног интерфејса које су наведене у поменутом документима МФИН, а које су у првом реду значајне на програмере, односно произвођаче софтвера помоћу којих су преко АПИ интегрисани са СЕФ.

ПОЛУГОДИШЊЕ И КВАРТАЛНО ИЗВЕШТАВАЊЕ ПРЕМА ПРОПИСИМА О ДУВАНУ

На основу члана 7. став 2. Закона о дувану („Службени гласник РС“, бр. 101/05, . . . и 92/23 – у даљем тексту: Закон), а у складу са одредбама *Правилника о садржини и начину вођења евиденција од стране произвођача дуванских производа, трговаца на велико дуванским производима, трговаца на мало, увозника и извозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа* („Службени гласник РС“, бр. 104/18 и 14/24 – у даљем тексту: **Правилник о евиденцији дуванских производа**), сви привредни субјекти уписани у одговарајуће регистре и Евиденциону листу који се воде код Управе за дуван, дужни су да доставе Управи за дуван **Полугодишњи извештај** о подацима о којима воде евиденцију, и то:

- Полугодишњи извештај **произвођача** дуванских производа (ПИ-ПДП I);
- Полугодишњи извештај **трговаца на велико** дуванским производима (ПИ-ТВДП I);
- Полугодишњи извештај **трговаца на мало** (ПИ-ТМДП I);
- Полугодишњи извештај **увозника** дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (ПИ-УДП I);
- Полугодишњи извештај **извозника** дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (ПИ-ИДП I).

Полугодишњи извештаји произвођача, трговаца на велико и трговаца на мало дуванским производима, као и увозника и извозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа, **за период од 1.1. до 30.6.2025. године** достављају се на прописаним обрасцима (ПИ-ПДП I, ПИ-ТВДП I, ПИ-ТМДП I, ПИ-УДП I, ПИ-ИДП I), **најкасније у року од 15 дана од истека периода за који се извештај доставља, тј. до 15. јула 2025. године.**

Поред наведених категорија обвезника достављања полугодишњих извештаја Управи за дуван, **од прошле године** обавезу достављања полугодишњих извештаја имају и **произвођачи и увозници сродних производа** уписани у одговарајуће регистре у складу са Законом. Обавеза достављања полугодишњих и годишњих извештаја произвођача и увозника сродних производа прописана је последњим изменама и допунама Закона о дувану из октобра 2023. године¹, о чему смо детаљно писали у ПС 20/23, на страни 28.

Подсећамо, **сродни производи**, у смислу овог закона, јесу производи са или без никотина, који се не састоје од дувана, али који у погледу других критеријума одговарају дуванским производима, и то: течност за пуњење електронских цигарета, биљни производи за пушење односно загревање, никотинске врећице и производи за водену лулу.

Сходно наведеном, на основу члана 7. став 3. Закона, а у складу са одредбама *Правилника о садржини и начину вођења евиденција од стране произвођача сродних производа и увозника сродних производа* („Службени гласник РС“, бр. 14/24 – у даљем тексту: **Правилник о евиденцији сродних производа**), сви привредни субјекти уписани у Регистар произвођача сродних производа и Регистар увозника сродних производа, који се воде код Управе за дуван, дужни су да Управи за дуван доставе **Полугодишњи извештај** о подацима о којима воде евиденцију, и то:

- Полугодишњи извештај **произвођача сродних производа** (ПИ-ПСП I),
- Полугодишњи извештај **увозника сродних производа** (ПИ-УСП I).

¹ Закон о изменама и допунама Закона о дувану објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 92/23 од 27. октобра 2023. године.

ОБАВЕЗА ПОПИСА ЗАТЕЧЕНИХ ЗАЛИХА ЦИГАРЕТА НА ДАН 1. ЈУЛ 2025. ГОДИНЕ ЗБОГ ПРОМЕНЕ ДИНАРСКИХ ИЗНОСА АКЦИЗЕ

Чланом 31а Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: Закон) прописано је да је **произвођач, односно увозник цигарета** дужан да при свакој промени износа акцизе на цигарете, укључујући и промену минималне акцизе на цигарете на дан примене новог износа акцизе, **изврши попис затечених залиха цигарета (у паклицима) у свим складиштима, осим у акцизном складишту.**

Сходно тој одредби, а на основу нових усклађених износа акциза који се примењују од 1. фебруара 2025. године, **произвођачи, односно увозници цигарета** дужни су да на дан **1. јул 2025. године** изврше попис затечених залиха цигарета (у паклицима) у свим складиштима, осим у акцизном складишту.

Пописна листа коју сачињава **произвођач, односно увозник цигарета** садржи податке о количини затечених залиха цигарета у складишту, осим у акцизном складишту, као и податке о малопродајним ценама цигарета за сваку робну марку цигарета посебно.

Важећи износи акциза на цигарете у **2024. и 2025. години** су:

Дуванске прерађевине – цигарете из увоза и цигарете произведене у земљи (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 20 10 00 и 2402 20 90 00)	
Период примене	Усклађени износ акцизе
– у периоду од 1. јануара до 30. априла 2024. године	92,61 дин./пак.
– у периоду од 1. маја до 30. јуна 2024. године	97,70 дин./пак.
– у периоду од 1. јула до 31. децембра 2024. године	99,41 дин./пак.
– у периоду од 1. до 31. јануара 2025. године	101,12 дин./пак.
– у периоду од 1. фебруара до 30. јуна 2025. године	103,65 дин./пак.
– у периоду од 1. јула 2025. године	105,40 дин./пак.

Као што се из прегледа види, специфична акциза на цигарете у паковању од 20 комада у периоду од 1.02. до 30.06.2025. године износила је 103,65 дин./пак., а од **1. јула 2025. године износи 105,40 дин./пак.**, тј. повећава се за 1,75 динара по паковању цигарета.

Осим специфичне акцизе која се плаћа у апсолутном износу на паковање од 20 комада цигарета у износу од **105,40 дин./пак.**, према члану 40б Закона, на цигарете

из увоза и на цигарете произведене у земљи плаћа се и пропорционална (ad valorem) акциза по стопи од 33% на основуцу коју чини малопродајна цена цигарета.

Према томе, од 1. јула 2025. године акциза на цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи износи **105,40 дин./пак.**, плус **33% на МПЦ** конкретне марке цигарета.

ОД 1. ЈУЛА 2025. ГОДИНЕ ПОВЕЋАН ЈЕ ИЗНОС ЗА РЕФАКЦИЈУ АКЦИЗЕ НА ДЕРИВАТЕ НАФТЕ И БИОГОРИВА КОЈА СЕ КОРИСТЕ КАО МОТОРНО ГОРИВО ЗА ТРАНСПОРТНЕ СВРХЕ ЗА ПРЕВОЗ ПУТНИКА И ТЕРЕТА

Одредбама члана 9. став 3. Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: Закон), прописано је да купац – крајњи корисник деривата нафте, биогорива и биотечности из става 1. тач. 3) до 7) овог члана, којим се сматрају правно лице, предузетник, пољопривредно газдинство и физичко лице – носилац породичног пољопривредног газдинства које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистар пољопривредних газдинстава, односно физичко лице, кроз купопродајну цену деривата нафте, биогорива и биотечности сноси трошак пуног износа акцизе који је прописан ставом 1. овог члана али остварује право на рефакцију плаћене акцизе у складу са чл. 39а, 39б и 39г овог закона, у зависности од намене за које се деривати нафте, биогорива и биотечности користе.

Купац – крајњи корисник деривата нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3) до 7) Закона, остварује право на рефакцију плаћене акцизе у износу који представља разлику износа утврђеног у члану 9. став 1. тач. 3) до 7) Закона и износа акцизе из члана 9. став 5. тог закона.

Чланом 9. став 5. Закона прописан је износ до којег се купцу – крајњем кориснику деривата нафте, биого-

рива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3) до 7) овог члана умањује плаћена акциза према намени.

Последњим изменама у члану 9. став 5. Закона¹, **почев од 1. јула 2025. године**, износ до којег се може остварити право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3) до 7) овог члана који се користе као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета, **износи 50% од важећег износа акцизе** на моторно гориво које се користи за транспортне сврхе за превоз путника и терета.

Лице које обавља превоз путника и терета у складу са прописима којима се уређује друмски превоз путника и терета, право на умањење износа плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива које се као моторно гориво користи за транспортне сврхе у наведеној висини, остварује за моторно гориво (гасна уља, течни нафтни гас и биогорива) **које набавља почев од 1. јула 2025. године**.

У складу са наведеним, купцу – крајњем кориснику деривата нафте и биогорива из става 1. тач. 3) до 7) овог члана **износ до којег се умањује плаћена акциза на моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета** приказан је у наредном прегледу:

¹ Закон о изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 94/24)

ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗЕМЉИ ПРЕМА ЗАКОНУ О РАДУ

I. РАДНИ ОДНОС

Под зарадама запослених подразумевају се примања по основу рада која остваре лица која су код послодавца засновала радни однос. Радни однос заснива се уговором о раду. У складу са Законом о раду (у даљем тексту: Закон), уговор о раду може да се закључи:

- на неодређено време;
- на одређено време;
- са непуним радним временом;
- за обављање послова са повећаним ризиком;
- за обављање послова ван просторија послодавца;
- са кућним и помоћним особљем;
- са приправницима;
- са директорима.

По питању утврђивања висине зараде, исплате зараде и плаћања пореза и доприноса на те зараде, рад на одређено и рад на неодређено време у свему су изједначени.

1. Лица која могу да заснују радни однос

Према члану 24. Закона, радни однос може да се заснује са лицем које има најмање 15 година живота и испуњава друге услове за рад на одређеним пословима, утврђене законом, односно правилником о организацији и систематизацији послова (у даљем тексту: Правилник о систематизацији).

Правилник о систематизацији

Правилник о систематизацији дужан је да донесе послодавац који има више од 10 запослених. Правилник о систематизацији доноси надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца. Правилником о систематизацији утврђују се организациони делови код послодавца, назив и опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме и

други посебни услови за рад на тим пословима, а може да се утврди и број извршилаца. За рад на одређеним пословима, изузетно могу да утврде највише два узастопна степена стручне спреме, односно образовања у складу са Законом.

Имајући у виду одредбе Закона, радни однос може да се заснује:

– *са незапосленим лицем*. Ако је у питању лице млађе од 18 година, неопходна је сагласност родитеља и налаз здравственог органа којим се утврђује да је способно за обављање послова за које заснива радни однос и да такав рад не угрожава његово здравље, морал и образовање, односно ако такав рад није забрањен законом;

– *са старосним пензионером*. Нема сметњи да лице које је отишло у старосну пензију поново заснује радни однос. У том случају остварује сва права из радног односа као и други запослени и истовремено има право на пензију. По престанку радног односа, уколико је додатно остварио пензиони стаж дужи од годину дана, има право и на поновно утврђивање висине пензије, уколико је то за њега повољније;

– *са оснивачем, односно власником привредног друштва*. Оснивачи друштва могу засновати радни однос у свом друштву. У том случају имају сва права из радног односа у свом предузећу као и други запослени. Једина разлика у односу на остале запослене је у томе што су ова лица осигураници фонда самосталних делатности, а не фонда запослених. Међутим, иако су осигураници фонда самосталних делатности, социјалне доприносе плаћају на зараду коју остварују, тј. ова лица не плаћају социјалне доприносе по решењу, односно самоопореживањем.

Оснивач привредног друштва или друго лице које врши функцију директора не мора засновати радни однос у свом предузећу. У том случају посебним уговором уређују се међусобна права, обавезе и одговорности директора који није засновао радни однос и послодавца;

ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ КОЈИ РАДЕ СА ПУНИМ РАДНИМ ВРЕМЕНОМ

У овом чланку дајемо објашњења у вези са обрачуном пореза и доприноса на зараде које запослени остварују од домаћих послодаваца на основу уговора о раду са пуним радним временом, без права на коришћење пореских олакшица. Примере обрачуна пореза и доприноса са начином уноса података у пореску пријаву на Обрасцу ППП-ПД дајемо у посебном чланку, такође у овом броју.

Од 1. јануара 2025. године, у примени су следећи параметри у обрачуну зарада запослених:

– **висина минималне зараде износи 308 динара** по радном часу, без пореза и доприноса (нето), објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 74/24 и примењује се за све исплате зарада у 2025. години, почев од 1. јануара 2025. године, без обзира на то за који месец се зарада исплаћује;

– **најнижа месечна основица** за обрачун социјалних доприноса износи 45.950 динара, док највиша

месечна основица износи 656.425 динара и примењују се за све исплате почев од 1. јануара 2025. године, независно од тога за који месец се исплаћује зарада (основице су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24);

– **неопорезиви износ код утврђивања пореза на зараде од 28.423 динара** (уместо неопорезивог износа од 25.000 динара који се примењивао за исплате зарада закључно са 31.12.2024. године).

Почев од исплате зараде за јануар 2025. године, као и за заостале зараде из 2024, 2023, 2022, 2021, 2020, 2019. и 2018. године, од 1. јануара 2025. године примењује се **пореско умањење у износу од 28.423 динара** (за лице које ради са пуним радним временом). Са друге стране, за исплате заосталих зарада из 2017. године и ранијих година, уколико се исплаћују у 2025. години, примењује се **пореско умањење од 11.790 динара**.

Зараде запослених лица		
Неопорезиви износ приликом обрачуна пореза на зараде	Исплате закључно са 31.12.2024.	Исплате од 1.01.2025.
зараде из 2025. године	25.000	28.423
заостале зараде из 2024, 2023, 2022, 2021, 2020, 2019. и 2018. године		
заостале зараде из 2017. и ранијих година		

ПРЕРАЧУН СА НЕТО НА БРУТО ЗАРАДУ

Иако се, према Закону о раду, зарада уговара у бруто износу, понекад је потребно нето износ зараде прерачунати у бруто (на пример, за потребе самог уговарања зараде). Зато у наставку дајемо коефицијенте за прерачун са нето на бруто.

Ако запослени остварује зараду вишу од најниже прописане основице и нижу од највише прописане основице за обрачун социјалних доприноса, прерачун са нето на бруто врши се по формули:

$$(1) \text{ Бруто зарада} = \frac{(\text{Нето зарада} - \text{Упо} \times \text{СП})}{0,701}$$

где је:

Упо = Умањење пореске основице (за исплате текућих зарада, као заосталих зарада из 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023. и 2024. године износи 28.423 динара¹);

СП = Стопа пореза на зараде (важећа стопа је 10%).

За Упо = 28.423,00 и СП = 10%, претходна формула је:

$$(1a) \text{ Бруто зарада} = \frac{(\text{Нето зарада} - 2.842,30)}{0,701}$$

Ако се запосленом исплаћује аконтација зараде која је виша од најниже прописане основице и нижа од највише прописане основице за обрачун соци-

јалних доприноса и исплатилац приликом исплате аконтације не користи неопорезиви износ за обрачун пореза, прерачун са нето на бруто врши се по формули:

$$(16) \text{ Бруто зарада} = \frac{\text{Нето зарада}}{0,701}$$

Ако запослени остварује зараду вишу од највише основице или нижу од најниже основице, прерачун са нето на бруто врши се по формули:

$$(2) \text{ Бруто зарада} = \frac{(\text{Нето зарада} - \text{Упо} \times \text{СП} + \text{СД})}{0,90}$$

где је:

Упо = Умањење пореске основице (за исплате текућих зарада износи 28.423 динара);

СП = Стопа пореза на зараде (важећа стопа је 10%).

СД = Износ социјалних доприноса на терет запосленог обрачунат на највишу, односно најнижу основицу

За исплате преко највише основице доприноса, у 2025. години (Упо = 28.423,00 и СП = 10%, СД = 656.425 x 19,9% = 130.628,58 динара), претходна формула је:

$$(2a) \text{ Бруто зарада} = \frac{(\text{Нето зарада} - 2.842,30 + 130.628,58)}{0,90}$$

За исплате испод најниже основице доприноса у 2025. години (Упо = 28.423 и СП = 10%, СД = 45.950 x 19,9% = 9.144,05 динара), претходна формула је:

¹ Подсећамо на то да је прелазним одредбама измена и допуна Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 113/2017) прописано да се приликом исплате заосталих зарада из 2017. и ранијих година примењује неопорезиви износ од 11.790 динара.

ПРИМЕРИ ОБРАЧУНА ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОПУЊАВАЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ НА ОБРАСЦУ ППП-ПД

1. Исплата зараде запосленом из једног дела

Пример 1:

Послодавац „Алфа“ треба да исплати зараду лицу А за јул 2025. године. Утврђена је нето зарада од 80.000 динара.

Ред. бр.	Опис	Запослени А
1	Нето зарада	80.000,00
2	Бруто зарада (ред. бр. 1 – 2.842,3)/0,701	110.068,05
3	Основица за социјалне доприносе	110.068,05
4	Обрачунати социјални доприноси на терет запосленог (а + б + ц):	21.903,54
	а. ПИО (ред. бр. 3 x 14,0%)	15.409,53
	б. Здравство (ред. бр. 3 x 5,15%)	5.668,50
	ц. Незапосленост (ред. бр. 3 x 0,75%)	825,51
5	Умањење пореске основице	28.423,00
5а	Основица за порез на зараде (ред. бр. 2 – ред. бр. 5)	81.645,05
6	Порез на зараде (ред. бр. 5 x 10%)	8.164,50
7	Нето за исплату (ред. бр. 2 – ред. бр. 4 – ред. бр. 6)	80.000,00
8	Социјални доприноси на терет послодавца (а + б):	16.675,31
	а. ПИО (ред. бр. 3 x 10%)	11.006,81
	б. Здравство (ред. бр. 3 x 5,15%)	5.668,50

РАД СА НЕПУНИМ РАДНИМ ВРЕМЕНОМ

Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, . . . и 95/18) уредио је рад са непуним радним временом на следећи начин:

1. Радни однос може да се заснује и за рад са непуним радним временом, на неодређено или на одређено време (члан 39. Закона);

2. Запослени који ради са непуним радним временом има сва права из радног односа сразмерно са временом provedеним на раду, осим ако за поједина права законом, општим актом или уговором о раду није друкчије одређено (члан 40. Закона);

3. Запослени који ради са непуним радним временом код једног послодавца може за остатак радног времена да заснује радни однос код другог послодавца и да на тај начин оствари пуно радно време (члан 41. Закона).

Запослени који ради са непуним радним временом, поједина права и обавезе остварује сразмерно са временом provedеним на раду, а поједина права и обавезе, који су недељиви, у пуном обиму.

Права која су условљена дужином радног времена, по правилу се остварују сразмерно са временом provedеним на раду, као што је право на зараду и право на одмор у току дневног рада.

Према члану 104. Закона о раду, послодавац је обавезан да обезбеди запосленом право на одговарајућу зараду за обављени рад и време provedено на раду. Зарада се састоји од основне зараде, зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада одређује се на основу услова утврђених правилником, потребних за рад и времена provedеног на раду. Радни учинак одређује се на основу квалитета и обима обављеног посла, а увећана зарада утврђује се општим актом послодавца и уговором о раду, у складу са законом.

Дакле, основна зарада за рад са непуним радним временом утврђује се сразмерно са временом provedеним на раду, тј. сразмерно са процентом уговореног

непуног радног времена у односу на пуно радно време. За непуно радно време не може да се уговори нижа зарада од сразмерне минималне зараде. Минимална зарада утврђује се у нето износу по радном часу, па је сразмерни износ минималне зараде производ броја часова и прописаног износа по часу (за 2025. годину то је износ од 308,00 динара).

У пуном износу, независно од дужине радног времена, запослени са непуним радним временом остварује следећа права:

– право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, у складу са општим актом и уговором о раду. Накнада трошкова по овом основу остварује се за дане када запослени ради, односно када долази на посао и не зависи од дужине радног времена;

– право на накнаду трошкова за исхрану у току рада. Висина накнаде трошкова за исхрану у току дана није прописана Законом, већ се утврђује општим актом послодавца и уговором о раду и није условљена дужином радног времена. Дакле, запосленом који ради са непуним радним временом треба да се обезбеди накнада за исхрану у току рада у пуном износу, тј. као за запосленог који ради пуно радно време;

– право на регрес за коришћење годишњег одмора зависи од оствареног права на годишњи одмор, у складу са чланом 68. Закона о раду, а не од дужине радног времена. Према томе, без обзира на то да ли је запослени засновао радни однос са пуним или са непуним радним временом, има право на пун годишњи одмор и право на регрес у пуном износу утврђеним општим актом и уговором о раду;

– право на отпремнину услед одласка у пензију. Сваки запослени, без обзира на дужину радног времена, којем престаје радни однос ради остваривања права на старосну, инвалидску или породичну пензију, има право на отпремнину најмање у висини две просечне

МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Минимална зарада за 2025. годину утврђена је у износу од 308 динара по радном часу без пореза и доприноса (нето) за све исплате зарада у 2025. години, почев од 1. јануара 2025. године, без обзира на то за који месец се зарада исплаћује. Одлука о висини минималне цене рада за 2025. годину објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 74/24.

Минимална зарада уређена је чл. 111. до 113. Закона о раду. У складу са чланом 112. Закона о раду, минимална цена рада утврђује се по радном часу без пореза и доприноса, за календарску годину, најкасније до 15. септембра текуће године, а примењује се од 1. јануара наредне године. Минимална цена рада не може да се утврди у износу нижем од од минималне цене рада утврђене за претходну годину.

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Минимална зарада утврђује се на основу прописане минималне цене рада, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се исплаћују из зараде.

Општим актом послодавца, односно уговором о раду утврђују се **разлози за доношење одлуке о исплати минималне зараде.**

Ставом 4. члана 111. Закона о раду прописана је обавеза послодавца да **по истеку рока од шест месеци од доношења одлуке о увођењу минималне зараде** обавести репрезентативни синдикат о разлозима за наставак исплате минималне зараде.

Послодавац је дужан да исплати минималну зараду запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи за месец у којем се врши исплата.

Минимална зарада утврђена је по радном часу (у нето износу) и увећава се за порез на доходак грађана

из зараде и доприносе из зараде и то чини основну бруто минималну зараду (ОБМЗ) за стандардни учинак и време проведено на раду.

У случају да запослени не ради пуно радно време, односно да не остварује стандардни учинак предвиђен нормативима прописаним општим актом послодавца, исплаћује му се остварена зарада која може да буде нижа од утврђене минималне зараде.

Дакле, ако запослени за одређени месец није остварио пун фонд часова рада, односно није остварио стандардни учинак, минимална зарада може да се утврди и исплати у нижем износу од минималне зараде.

Уколико је уговорена зарада у висини минималне, запослени има право на увећану зараду по основу минулог рада, рада на дан државног празника, ноћног рада и прековременог рада у складу са чланом 108. Закона о раду, као и на увећања за топли оброк, регрес за годишњи одмор и по другим основама утврђеним уговором о раду. Основица за обрачун ових увећања је основна бруто минимална зарада (ОБМЗ).

Дакле, минимална зарада увећава се за утврђене износе у складу са општим актом послодавца.

У случају да је запослени на боловању до 30 дана или на плаћеном одсуству, послодавац не може да му исплати накнаду која је испод прописане минималне зараде утврђене за месец у којем се врши исплата накнаде (што је прописано чл. 115. и 116. Закона о раду).

Према члану 14. став 8. Закона о финансијској подршци породици са децом, пун месечни износ накнаде за време породичног одсуства (које траје до навршена три месеца од дана порођаја у складу са чланом 94. став 3. Закона о раду), не може бити мањи од минималне зараде утврђене на дан почетка остваривања права.

ОБРАЧУН И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДЕ ПЕНЗИОНЕРА КОЈИ ПОНОВО ЗАСНИВАЈУ РАДНИ ОДНОС

1. Могућност да пензионер поново заснује радни однос

Према члану 24. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 75/14, ... и 95/18), радни однос може да се заснује са лицем које има најмање 15 година живота и испуњава друге услове за рад на одређеним пословима, утврђене законом, односно правилником о организацији и систематизацији послова код послодавца.

Имајући у виду одредбе прописа о раду, нема сметњи да лице које је отишло у старосну пензију поново заснује радни однос. Радни однос заснива се уговором о раду на исти начин као и са било којим другим лицем. То значи да радни однос може бити заснован са пуним или непуним радним временом, као и на одређено или на неодређено радно време. По основу радног односа пензионер остварује иста права као и било који запослени, са изузетком:

- остваривања права на отпремнину ради одласка у пензију, и

- остваривања права према прописима о запошљавању, јер по престанку радног односа не може стећи статус незапосленог лица, о чему ће бити више речи у наставку.

За време трајања поновног радног односа пензионер и даље остварује право на утврђену пензију. По престанку поновног радног односа, ако је он трајао најмање годину дана, има право да захтева усклађивање пензије по основу новог радног стажа и плаћених доприноса за ПИО, сагласно члану 121. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС, бр. 34/03, ... и 94/24 – у даљем тексту: Закон о ПИО).

Радни однос не може да заснује лице које је корисник инвалидске пензије, јер је то лице стекло статус инвалидског пензионера управо због потпуног губитка радне способности, у складу са чланом 21. Закона о ПИО.

Корисник породичне пензије такође не може бити у радном односу, јер се према одредбама члана 117. став 2. Закона о ПИО, кориснику породичне пензије који стекне својство осигураника обуставља исплата породичне пензије.

Одредбама члана 117. став 3. Закона о ПИО, прописано је да се кориснику породичне пензије који стекне својство осигураника по основу уговора о привременом и повременим пословима из члана 11. тачка 9) и 10) Закона о ПИО, односно по основу уговора о делу, односно по основу ауторског уговора, као и по основу других уговора, код којих за извршен посао остварују уговорену накнаду из члана 12. став 1. тачка 3) Закона о ПИО, обуставља исплата породичне пензије, након утврђивања стажа осигурања за период утврђеног стажа осигурања.

Изузетно од одредаба става 3. овог члана, кориснику породичне пензије не обуставља се исплата породичне пензије у случају када је остварио уговорену накнаду на месечном нивоу у износу нижем од најниже основице у осигурању запослених, важеће у моменту уплате доприноса (члан 117. став 4. Закона о ПИО).

Дакле, исплата породичне пензије обуставља се ако корисник породичне пензије заснује радни однос или почне да обавља делатност по основу које је обавезно осигуран и ако остварује приходе по основу уговора, јер тиме стиче својство осигураног лица, са изузетком прописаним чланом 117. став 4. Закона о ПИО. **Када му престане својство осигураног лица, наставља се исплата породичне пензије.**

Напомињемо, **корисник породичне пензије може ући у осигурање по основу уговора о привременим и повременим пословима, уговора о делу или другог уговора уз накнаду, а исплата породичне пензије се неће обуставити само уколико је месечна уговорена накнада нижа од најниже основице у осигурању запослених важеће у моменту уплате доприноса на**

ОБРАЧУН ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ПРЕМИЈЕ ДОБРОВОЉНОГ ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА И ПЕНЗИЈСКИ ДОПРИНОС У ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНД

1. Увод

Према члану 41. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС“, бр. 85/05 и 31/11), **пензијски допринос у добровољни пензијски фонд може уплаћивати:**

1) **физичко лице, или друго физичко, односно правно лице за рачун физичког лица** (када се физичко лице само учлани у добровољни пензијски фонд и само уплаћује додатни пензијски допринос, или уплату врши друго лице за рачун физичког лица);

2) **организатор, у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским планом** (када послодавац уплаћује додатни пензијски допринос за запослене из својих средстава);

3) **послодавац, у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање** (када се запослени сам учлани у добровољни пензијски фонд, а послодавац врши уплату додатног пензијског доприноса из зараде запосленог).

С обзиром на то да у првом случају уплату додатног пензијског доприноса врши физичко лице самостално на терет својих средстава, у наставку дајемо објашњења у вези са обрачуном и плаћањем додатног пензијског доприноса када се у улози уплатиоца јавља послодавац, било да допринос уплаћује на терет својих средстава, било да уплату врши на терет средстава запосленог (додатни пензијски допринос обуставља и плаћа из зараде запосленог).

Добровољно здравствено осигурање уређено је одредбама члана 12. Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/14 и 44/21). Добровољно здравствено осигурање је осигурање којим се, на основу уговора, могу обезбедити права из здравственог осигурања у складу са посебним законом. Добровољно здравствено осигурање, као врста неживотног осигурања покрива: уговорену новчану накнаду за случај болести, накнаду

уговорених трошкова лечења и комбинацију наведених исплата.

Добровољно здравствено осигурање могу да организују и спроводе правна лица која обављају делатност осигурања (друштво за осигурање), као и Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са Законом о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр. 25/19 и 92/23) и Законом о осигурању.

Законом о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 19/25 – у даљем тексту: ЗПДГ), од опорезивања порезом на зараду, поред изузимања од опорезивања пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд, изузета је и премија добровољног здравственог осигурања.

Наиме, према члану 146 ЗПДГ, зарадом се не сматрају премија добровољног здравственог осигурања, односно пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, које **послодавац плаћа** за запослене – осигуранике, односно чланове добровољног пензијског фонда, у складу са посебним прописима који уређују наведене области, до износа који је ослобођен од плаћања доприноса, сагласно са законом који уређује обавезно социјално осигурање.

Поред тога, чланом 21а став 1. ЗПДГ прописано је да се порез на зараде не плаћа на:

1) премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац **обуставља и плаћа** из зараде запосленог – осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона;

2) пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац **обуставља и плаћа** из зараде запосленог – члана добровољног пензијског фонда, по Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима.

ПОРЕСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ ПО ОСНОВУ ОРГАНИЗОВАЊА РЕКРЕАЦИЈЕ, СПОРТСКИХ ДОГАЂАЈА И АКТИВНОСТИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

У складу са чланом 18а Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 19/25, у даљем тексту: ЗПДГ), прописано је изузимање од обрачуна пореза на зараде на издатке послодавца по основу:

- стварања и одржавања услова за рекреацију запослених на радном месту (издаци за изградњу и/или набавку опреме за рекреацију на радном месту);
- накнаде трошкова колективне рекреације запослених;
- организовања спортских догађаја и активности запослених које се спроводе у циљу побољшања здравља запослених и/или изградњи бољих односа између самих запослених, односно запослених и послодавца.

Услови за остваривање права на пореско ослобођење у вези са овим издацима послодавца ближе су уређени Правилником о остваривању права на пореско ослобођење по основу организовања рекреације, спортских догађаја и активности за запослене („Службени гласник РС“, бр. 50/19, у даљем тексту: Правилник).

Право на пореско ослобођење за наведене издатке може да се оствари само уколико се активности колективне рекреације запослених:

- спроводе у складу са актима послодавца, и
- уколико сви запослени послодавца имају право на рекреацију исте врсте, квалитета и обима.

Изузетно, право на пореско ослобођење може да се оствари и уколико сви запослени немају право на рекреацију исте врсте, квалитета и обима, под условом да се разлика у остваривању права може **образложити** одговарајућом експертизом медицине рада.

Одредбама ЗПДГ и Правилника више пута се истиче да права радника на рекреацију и друге активности морају бити исте врсте, квалитета и обима. Међутим, ово инсистирање на равноправности релативизује се у одредбама члана 3. став 5. Правилника, према којој рекреација исте врсте и квалитета подразумева **сваку**

врсту рекреације са циљем побољшања здравља запослених, **независно од тога** да ли таква рекреација подразумева **исту врсту спортске активности или дисциплине**, коришћење **истих спортских терена или садржаја** за сваког запосленог, односно, да ли таква рекреација подразумева истог пружаоца услуга, односно истог организатора пружања услуга, за сваког запосленог. Из ове одредбе закључујемо да се део запослених може рекреирати играњем голфа, а други део играњем малог фудбала, јер су обе активности у циљу побољшања здравља запослених, без обзира на то што нису иста врста спортске дисциплине. Када се запосленима обезбеђују различити облици рекреације, битно је да се запосленима без дискриминације омогући њихово коришћење, то јест на основу њиховог афинитета, година старости, пола и др.

Право на пореско ослобођење постоји у случају организовања спортских догађаја, односно активности запослених, под условима:

- да се они спроводе на основу образложене одлуке послодавца,
- да право учешћа на њима има и користи га значајан број запослених код послодавца.

Ако послодавац организује рекреацију, спортске догађаје и активности за запослене, а не испуни услове прописане ЗПДГ и Правилником (на пример, не омогући право учешћа свим запосленима), дужан је да обрачуна и плати порез и доприносе на зараду у складу са чланом 14. ЗПДГ за оне запослене којима су такве активности омогућене.

1. Издаци за изградњу просторија и/или набавку опреме за рекреацију на радном месту

Пореско ослобођење за примања запосленог по основу погодности за чије пружање, у циљу стварања услова за рекреацију запослених на радном месту послодавац има издатке за **изградњу или адаптацију**

ПРИМАЊА ЛИЦА У РАДНОМ ОДНОСУ КОД ИСПЛАТИОЦА НА КОЈА СЕ НЕ ПЛАЋА ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Поред прихода који су, према одредбама члана 18. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 19/25 – у даљем тексту: ЗПДГ), ослобођени од опорезивања порезом на зараде, постоје и друге врсте примања, као и одређене погодности које се пружају запосленим лицима, а које се не сматрају приходом који се опорезује порезом на доходак грађана.

Нека од таквих примања која су изузета од опорезивања дефинисана су одредбама члана 9. ЗПДГ, попут накнаде материјалне и нематеријалне штете, помоћи због уништења или оштећења имовине услед елементарних непогода или других ванредних догађаја, као и организоване социјалне и хуманитарне помоћи, о чему детаљнија објашњења дајемо у наставку.

Пре тога, подсећамо да се према одредбама члана 18. став 1. ЗПДГ, не плаћа порез на зараде на примања запосленог од послодавца по основу:

1) накнаде документованих трошкова превоза за долазак и одлазак са рада – до висине цене месечне превозне карте у јавном саобраћају, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 5.630 динара месечно;

2) дневнице за службено путовање у земљи – до 3.380 динара по основу целе дневнице, односно до припадајућег износа за половину дневнице, утврђене на начин и у складу са прописима надлежног државног органа;

3) дневнице за службено путовање у иностранство – до износа прописаног од стране надлежног државног органа, а највише до 90 евра дневно, утврђене на начин и у складу са условима прописаним од стране надлежног државног органа;

4) накнаде трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну;

5) накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно са законом, другим прописима,

односно актима одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе – до износа 30% цене по основној јединици мере погонског горива помноженог са бројем јединица мере погонског горива које је потрошено, а највише до 9.855 динара месечно;

6) дневне накнаде коју остварују припадници Војске Србије у вези са вршењем службе, сагласно са прописима који уређују Војску Србије;

7) солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице – до 56.307 динара;

8) поклоне деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића – до 14.077 динара годишње по једном детету;

9) јубиларне награде запосленима, у складу са законом који уређује рад – до 28.152 динара годишње;

9а) помоћи у случају смрти члана породице запосленог – до 98.534 динара;

10) новчане помоћи која служи за лечење запосленог у земљи или иностранству, у висини стварних трошкова лечења, документовано рачунима здравствене установе која је лечење извршила, као и документовани трошкови превоза и смештаја за потребе лечења тог лица;

11) сопствених акција, опција на сопствене акције или сопствених удела послодавца или акција, опција на акције или удела са послодавцем повезаног лица (у даљем тексту: сопствене акције) које запослени стекне без накнаде или по повлашћеној цени од послодавца;

12) солидарне помоћи за случај рођења детета до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету.

Наведени износи пореских ослобођења из тач. 1), 2), 5), 7), 8), 9) и 9а) важе до 31. јануара 2026. године. Неопорезиви износи усклађују се годишње у складу са

УПУЋИВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У ИНОСТРАНСТВО – УСЛОВИ ЗА УПУЋИВАЊЕ И ОБАВЕЗЕ ПОСЛОДАВЦА

За упућивање запослених на привремени рад у иностранство неопходна је примена следећих прописа:

- Закона о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити („Службени гласник РС“, бр. 91/15 и 50/18 – у даљем тексту: Закон о упућивању);

- Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... и 95/18 – аутентично тумачење);

- Закона о Централном регистру обавезног социјалног осигурања („Службени гласник РС“, бр. 95/18 и 91/19);

- Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 19/25 – у даљем тексту: ЗПДГ);

- Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗДОСО);

- Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр. 25/19 и 92/23);

- Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/06, ... и 19/25);

- Правилника о пореској пријави за порез по одбитку („Службени гласник РС“, бр. 74/13, ... и 132/21).

Поред ових прописа, потребно је познавати и уговоре о избегавању двоструког опорезивања (у наставку текста: УИДО) и међународне уговоре о социјалном осигурању.

Имајући у виду обимност материје која се односи на упућивање запослених на привремени рад у иностранство, у овом тексту објаснићемо основна правила која су уређена Законом о упућивању са примерима аката за потребе упућивања, а у засебним текстовима овог броја часописа објаснићемо порески третман зараде упућеника у иностранство у складу са одредбама члана 156 ЗПДГ, члана 14. ЗДОСО и у складу са УИДО и специфична правила која важе за упућивање запослених

на привремени рад у Немачку на основу уговора о извођењу радова који домаћи послодавац треба да реализује у Немачкој (тзв. деташман).

1. Основни појмови из Закона о упућивању

Основни појмови које садржи Закон о упућивању уређени су одредбама члана 2. овог закона. У складу са овим одредбама **послодавац** је правно и физичко лице уписано у регистар код надлежног органа. У складу са наведеним, поставља се питање да ли предузетници паушалци могу да упућују запослене на привремени рад у иностранство. Имајући у виду то да су предузетници паушалци физичка лица уписана у одговарајући регистар (регистар АПР), нема препрека да ова лица, у складу са општим условима, упућују запослене на привремени рад у иностранство.

Запослени је физичко лице које је у радном односу код послодавца (члан 2. став 1. тачка 2) Закона о упућивању). Према одредби члана 30. став 1. Закона о раду, радни однос заснива се уговором о раду. У складу са наведеним, на привремени рад у иностранство не могу да буду упућена лица која су ангажована за рад ван радног односа (на пример, по уговору о привременим и повременим пословима, уговору о делу, уговору о допунском раду итд.), већ то могу да буду искључиво лица која су ангажована код послодавца по уговору о раду.

Упућени запослени је запослени који је у радном односу (дакле по уговору о раду, без обзира на то да ли је реч о домаћем или страном физичком лицу) код послодавца који га упућује на рад у иностранство у ограниченом временском периоду, након чега се враћа на рад код послодавца (члан 2. став 1. тачка 3) Закона о упућивању).

Упућивање на привремени рад у иностранство подразумева упућивање на рад у иностранство и упућивање на стручно оспособљавање и усавршавање за потребе послодавца (члан 2. став 1. тачка 4) Закона о

ДЕТАШИРАЊЕ, ОДНОСНО УПУЋИВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У НЕМАЧКУ У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ СПОРАЗУМОМ (ОПШТА ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРА)

О општим условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство који се примењују у складу са Законом о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити („Службени гласник РС“, бр. 91/15 и 50/18 – у даљем тексту: Закон о упућивању), детаљно смо писали у засебном тексту овог броја часописа.

У овом тексту дајемо прецизна објашњења о специфичним правилима која важе за упућивање запослених на привремени рад у Немачку **на основу уговора о извођењу радова који домаћи послодавац треба да реализује у Немачкој**, у складу са Споразумом између Савезног Извршног већа Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Владе Савезне Републике Немачке о упућивању југословенских радника организација удруженог рада из Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и запошљавању у Савезној Републици Немачкој на основу уговора о извођењу радова. Дакле, ова правила се, **пре свега, примењују на запослене у грађевинској индустрији.**

1. Општа правила деташирања запослених у Немачку

Деташирање, односно упућивање запослених на привремени рад у Немачку, подразумева да упућени запослени остају у радном односу код послодавца у Србији, а да се у Немачку упућују на привремени рад у иностранство, без заснивања радног односа са немачким ентитетом у који су упућени. Када је реч о упућивању запослених у оквиру грађевинске делатности (монтажерским, изолатерским и сличним радовима), ради реализације уговора о извођењу радова између домаћег привредног субјекта и предузећа које има домицил у Савезној Републици Немачкој, примењују се следећи прописи Републике Србије:

– Споразум између Савезног Извршног већа Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југосла-

вије и Владе Савезне Републике Немачке о упућивању југословенских радника организација удруженог рада из Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и запошљавању у Савезној Републици Немачкој на основу уговора о извођењу радова (у наставку текста: Споразум о деташману);

– Одлука о начину распоређивања утврђеног максималног броја деташираних радника на послодавце са територије Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 74/19, ... и 25/23 – у даљем тексту: Одлука);

– Закон о упућивању.

Дакле, поступак упућивања запослених који имају заснован радни однос код домаћег послодавца у оквиру грађевинске делатности, ради реализације уговора о извођењу радова на територији Немачке, **подразумева примену Споразума о деташману**, уз испуњење прописаних услова за његову примену, које ћемо у наставку детаљније објаснити. Другим речима, у овом случају се деташман, односно упућивање сматрају институтима који су синоними.

Када је реч о упућивању запослених на привремени рад у друге земље са којима Србија нема Споразум о деташману, примењују се општа правила у складу са Законом о упућивању и национални прописи сваке земље појединачно. Напомињемо да **Србија само са Немачком има Споразум о деташману.**

Према одредби члана 1. Споразума о деташману, домаћим радницима који се **на основу уговора о извођењу радова** између домаћег привредног субјекта и предузећа које има домицил у Савезној Републици Немачкој упућују на привремени рад на територију Савезне Републике Немачке (у даљем тексту: деташирани радници), **дозвола за рад се издаје независно од ситуације и кретања на тржишту рада.**

У вези са овом одредбом и појмом „домицил“ у Савезној Републици Немачкој поставља се питање: **Да ли уговор о извођењу радова мора да буде закључен**

ОПОРЕЗИВАЊЕ ЗАРАДА ЗАПОСЛЕНИХ КОЈИ СУ УПУЋЕНИ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У ИНОСТРАНСТВО И ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

У засебним текстовима овог броја часописа објашњена су основна правила упућивања запослених на привремени рад у иностранство у складу са Законом о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити („Службени гласник РС“, бр. 91/15 и 50/18 – у наставку текста: Закон о упућивању) и специфичан поступак детаשמана који се примењује за упућивање запослених на привремени рад у Немачку на основу уговора о извођењу радова који домаћи послодавац треба да реализује у Немачкој, у складу са међудржавним споразумом.

У овом тексту дајемо детаљна објашњења о опорезивању зарада запослених који су упућени на привремени рад у иностранство из аспекта:

- Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 19/25 – у даљем тексту: ЗПДГ);

- Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗДОСО);

- уговора о избегавању двоструког опорезивања (у наставку текста: УИДО), и

- споразума о социјалном осигурању.

Поред тога, објаснићемо и остваривање права на здравствену заштиту упућених лица у складу са Законом о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр. 25/19 и 92/23) и питање (не)могућности исплате зарада у девизама у Републици Србији у складу са Законом о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/06, ... и 19/25) запосленима који су упућени на привремени рад у иностранство.

Објашњења која се односе на опорезивање зарада упућеника примењују се на физичка лица која су резиденти Републике Србије за време упућивања на привремени рад у иностранство. Ова лица у складу са одредбама члана 7. став 2. ЗПДГ, испуњавају један од

критеријума резидентности (на територији Републике Србије имају пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или на територији Републике Србије, непрекидно или са прекидима, бораве 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години). Према одредби члана 7. став 8. ЗПДГ, независно од услова предвиђених у ставу 2. овог члана, резидент Републике Србије је и физичко лице које је из Републике Србије упућено у другу државу ради обављања послова у дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, односно обављања послова за Републику Србију у међународним организацијама, у периоду обављања делатности у том или било којем другом дипломатском или конзуларном представништву Републике Србије, односно међународној организацији.

1. Утврђивање зараде која представља основицу за плаћање пореза и доприноса

Једно од специфичних правила која се примењују приликом остваривања права на зараду упућених запослених регулисано је одредбом члана 17. Закона о упућивању, према којој је послодавац дужан да запосленом обезбеди зараду у складу са прописима Републике Србије, **која не може бити мања од гарантоване минималне зараде по прописима земље у коју је запослени упућен на привремени рад.**

Другим речима, уколико се запослени упућује на привремени рад, на пример у Немачку, износ основне зараде коју упућено лице остварује за време привременог рада у Немачкој не може да буде мањи од гарантоване минималне зараде по прописима Немачке.

Међутим, када је реч о обрачуну и плаћању пореза и доприноса у Србији, овако исплаћени износ зараде не примењује се за потребе обрачуна пореза и доприноса на зараде у Србији. Зарада запослених упућених на рад у иностранство опорезује се у складу са посебним од-

СПОРНА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ОБРАЧУНОМ УВЕЋАЊЕ ЗАРАДЕ УПУЋЕНИКА ЗА ПРЕКОВРЕМЕНИ, МИНУЛИ, НОЋНИ И РАД У ДАНЕ ПРАЗНИКА

Приликом обављања послова у иностранству од стране запослених који су упућени на привремени рад, може да се јави потреба да у иностранству раде прековремено, ноћу или у дане празника. Једна од дилема која се тада јавља односи се на питање на коју основицу се примењује проценат за увећање зараде по основу прековременог рада, ноћног рада и рада у дане празника који су нерадни дани по Закону о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 43/01, 101/07 и 92/11), као и да ли исплата увећање зараде упућеницима по овим основима утиче на увећање основице за потребе плаћања пореза и доприноса у земљи. Иста дилема постоји и по питању обрачуна минулог рада.

Наиме, спорно питање је: Да ли се одговарајући проценат за увећање зараде примењује на основну зараду из уговора о раду пре упућивања на привремени рад у иностранство или на основну зараду која је дефинисана анексом уговора о раду за време упућивања на привремени рад у иностранство?

Поред овога, **спорно је и питање зараде која улази у просек за обрачун накнаде зараде за годишњи одмор и боловање запослених који су упућени на привремени рад у иностранство.**

У овом тексту размотрићемо наведена спорна питања поводом којих су могућа различита тумачења. **О коначном ставу по овим питањима треба да се изјасни Министарство за рад.**

1. Прековремени рад у иностранству

Према одредби члана 11. став 1. тачка 3) Закона о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити („Службени гласник РС“, бр. 91/15 и 50/18 – у даљем тексту: Закон о упућивању), послодавац је дужан да пре упућивања на привремени рад у иностранство са запосленим закључи анекс уговора о раду **који обавезно садржи износ основ-**

не зараде и валуту у којој ће зарада бити исплаћивана, као и елементе за утврђивање зараде, друга новчана и неновчана давања која су повезана са боравком у иностранству (осим ако су ови елементи утврђени законом, колективним уговором, правилником о раду или другим актом послодавца, у којем случају у анексу мора да се назначи акт којим су та права утврђена у моменту закључивања анекса).

Према одредби члана 108. став 1. тачка 3) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... и 95/18 – аутентично тумачење), запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, и то **за прековремени рад – најмање 26% од основице.**

Основицу за обрачун увећање зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду (члан 108. став 5. Закона о раду).

Имајући у виду то да анекс уговора о раду који се закључује за потребе упућивања, постаје саставни део уговора о раду, према нашем мишљењу, основицу за обрачун увећање зараде за сате прековременог рада у иностранству представља нови износ основне зараде који је утврђен анексом уговора о раду за потребе упућивања. Из овога произлази закључак да се одговарајући проценат увећања зараде по основу прековременог рада у иностранству (26% од основице) примењује на нову основну зараду која је утврђена анексом уговора о раду за потребе упућивања на привремени рад у иностранство.

Што се тиче дилеме да ли исплата увећање зараде по овом основу утиче на увећање основице за потребе плаћања пореза и доприноса у земљи, указујемо на релевантне одредбе Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 19/25 – у даљем тексту: ЗПДГ) и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗДОСО), о којима смо детаљно писали у засебном тексту овог броја часописа који се

ПРИВРЕМЕНИ И ПОВРЕМЕНИ ПОСЛОВИ

У складу са чл. 197. и 198. **Закона о раду**, послодавац може да за обављање послова који су по природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години закључи **уговор о обављању привремених и повремених послова**.

Уговор о привременом и повременим послу послодавац може да закључи са:

- 1) незапосленим лицем;
- 2) корисником старосне пензије;
- 3) запосленим лицем које ради непуно радно време – до пуног радног времена;
- 4) са лицем које је члан омладинске или студентске задруге у складу са прописима о задругама.

Уговор се закључује у писаном облику.

Према поменутиим одредбама Закона о раду, привремени и повремени послови не представљају послове за које се заснива радни однос. Код привремених и повремених послова закључује се уговор о обављању привремених и повремених послова који имају следећа обележја:

- 1) не представљају радни однос;
- 2) потреба за обављањем ових послова појављује се у краћим временским периодима, односно то су послови који не могу да трају дуже од 120 радних дана у календарској години;
- 3) посао може да се обавља са пуним или непуним радним временом, а радно време се утврђује уговором. Радно време се, најчешће, поклапа са радним временом запослених;
- 4) у време од 120 радних дана рада рачунају се само радни дани, без обзира на дужину радног времена у току једног радног дана, односно независно од тога да ли рад у току дана траје 3, 6 или 8 часова;
- 5) у радне дане не рачунају се дани у којима лице не обавља уговорене послове (недеља, субота која се не ради, дани у којима лице није радило услед болести

и других одсустава са рада). Међутим, у радне дане се укључују дани у којима лице које обавља ове послове није ангажовано (ради само појединим радним данима у току недеље или месеца)¹;

6) уговором који се закључује између послодавца и лица које обавља привремене и повремене послове уговарају се: врста посла, начин извршења, време у којем се послови обављају у току радног дана, рок за извршење посла, накнада за рад;

7) накнада за рад треба да буде јасно прецизирана у нето или у бруто износу. Накнада за рад може да обухвата и накнаду за топли оброк, накнаду за долазак и одлазак са посла и друге накнаде;

8) порези и доприноси плаћају се и на накнаду за топли оброк када послодавац ове накнаде исплаћује члановима омладинске или студентске задруге по закљученим уговорима за обављање привремених и повремених послова.

Према одредби става 2. члана 18. Закона о порезу на доходак грађана, уређено је да и лице које обавља привремене послове има право на пореско ослобођење прописано одредбама става 1. тачке 1) до 5) овог члана. То значи да се и овим лицима, под истим условима као и запосленима, не опорезује накнада за одлазак и долазак са посла и на посао, накнада дневнице за службено путовање у земљи и у иностранству до неопорезивог износа, као и накнада превоза у току службеног путовања, односно накнада за гориво, уколико је налогом за службено путовање утврђено да ово лице користи сопствени аутомобил на службеном путовању. **Међутим, ове накнаде трошкова нису ослобођене обавезе плаћања социјалних доприноса.**

САСТАВЉАЊЕ ТРОМЕСЕЧНОГ – ПЕРИОДИЧНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – ЈУН 2025. ГОДИНЕ

Одредбама члана 6. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 125/03, . . . и 3/25 – у даљем тексту: Уредба), прописана је обавеза корисника буџетских средстава, корисника средстава Републичког фонда за здравствено осигурање (РФЗО) и организација обавезног социјалног осигурања (ООСО) да састављају тромесечне – периодичне извештаје о извршењу буџета, односно финансијских планова.

Састављање тромесечног периодичног извештаја о извршењу буџета уређено је и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Службени гласник РС“, бр. 18/15, . . . и 23/25 – у даљем тексту: Правилник).

Последњом изменом Правилника која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 23/25 од 18. марта 2025. године, извршена је допуна у члану 10. став 9. Правилника, којом је прописано да се у колону 11 Обрасца 5 уносе извршени расходи и издаци извора 18 – Неутрошена средства од родитељског динара за ваннаставне активности.¹

Овај правилник ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, односно 26. марта 2025. године, а примењује се почев од припреме, састављања и подношења финансијских извештаја за 2025. годину.

Изменама и допунама Правилника из децембра 2020. године, уређено је да приликом периодичног извештавања **не постоји** обавеза директних и индиректних корисника буџетских средстава, односно корисника

РФЗО да достављају **образложење одступања између одобрених средстава и извршења.**

1. Периодично извештавање

Одредбама члана 6. Уредбе, уређује се периодично извештавање индиректних и директних корисника буџетских средстава, корисника средстава РФЗО и корисника средстава ООСО.

Индиректни корисници буџетских средстава састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу буџета и достављају их надлежном директном кориснику у року од десет дана по истеку тромесечја, за потребе планирања и контроле извршења буџета, **за финансијски извештај о извршењу буџета јануар – јун 2025. године то је 10. јул 2025. године.**

Примљене тромесечне периодичне финансијске извештаје директни корисници усклађују са подацима садржаним у главној књизи трезора и подацима из својих евиденција, врше консолидацију података и **достављају органу управе надлежном за послове финансија, у року од 20 дана по истеку тромесечја.**

Корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу својих финансијских планова и достављају их Републичком фонду за здравствено осигурање, **у року од десет дана по истеку тромесечја, за потребе планирања и контроле извршења финансијског плана.**

Организације за обавезно социјално осигурање састављају тромесечно периодичне финансијске извештаје о извршењу финансијских планова, а Републички фонд за здравствено осигурање врши консолидацију тромесечних периодичних финансијских извештаја и саставља консолидовани извештај, **које достављају Министарству финансија – Управи за трезор у року од 20 дана по истеку тромесечја.**

¹ Извор 18 – Неутрошена средства од родитељског динара за ваннаставне активности, прописан је последњом допуном Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 12/25 од 7. фебруара 2025. године.

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ЗНАЧАЈНО ЈЕ СКРАЋЕН РОК ЗА ПОЧЕТАК ПРИМЕНЕ НОВОГ ЗАКОНА О ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ СТВАРНИХ ВЛАСНИКА

О новом Закону о Централној евиденцији стварних власника, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 19 од 6. марта 2025. године (у даљем тексту: Закон), писали смо у ПС 10/2025 (стр. 5–9). Тај закон ступио је на снагу 14. марта 2025. године и било је прописано да се примењује по истеку 18 месеци од дана ступања на снагу, осим одредаба које се односе на чување докумената (члан 12. став 4. и члан 19. став 3. Закона), које се примењују од дана ступања на снагу тог закона и одредаба које се односе на повезивање Централне евиденције са Европском централном платформом (члан 6. став 7. Закона) које се примењују даном приступања Републике Србије Европској унији.

У „Службеном гласнику РС“, бр. 51 од 17. јуна 2025. године објављен је Закон о измени Закона о Централној евиденцији стварних власника, којим је првобитни рок за почетак примене Закона од 18 месеци од дана ступања на снагу тог закона значајно скраћен на начин да се **Закон примењује од 1. октобра 2025. године.**

Услед сада значајно скраћеног рока за почетак примене новог Закона, упућујемо претплатнике на чланак из ПС 10/2025, у циљу благовременог упознавања са његовим одредбама.

2. ПРЕСТАЛО ЈЕ ВАЖЕЊЕ УРЕДБЕ О ПОДСТИЦАЈИМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НОВОНАСТАЊЕНИХ ЛИЦА

Влада Републике Србије усвојила је 12. јуна 2025. године, *Уредбу о престанку важења Уредбе о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији*, из

разлога повећаног броја послодаваца који се пријављују за субвенције, као и броја новонастањених лица.

То је довело до немогућности да се и за наредне године планирају обавезе у складу са до сада важећом Уредбом, која је предвиђала да се средства исплаћују до висине расположивих буџетских средстава, у складу са Законом о буџету за године у којима се подстицаји исплаћују у периоду од највише 60 месеци, почев од 1. јула 2022. године, а закључно са 31. децембром 2029. године.

Уредба о престанку важења Уредбе о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 49/25 од 13. јуна 2025. године. Ова уредба ступила је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно 21. јуна 2025. године.

Даном ступања на снагу ове уредбе, односно 21. јуна 2025. године, престаје да важи *Уредба о критеријумима за доделу подстицаја послодавцима који запошљавају новонастањена лица у Републици Србији* („Службени гласник РС“, бр. 67/22 и 71/23 – даље: Уредба).

Престанком важења Уредбе, престаје право на подстицај, како послодавцима који су до сада користили подстицај по наведеној Уредби, тако и послодавцима који су засновали радни однос са новонастањеним лицима до краја 2024. године, а за која су планирали подношење пријаве за подстицај у прописаном року између 15. и 30. септембра 2025. године.

Послодавци који су до дана важења Уредбе остварили право на подстицај и користили средства подстицаја, нису дужни да врше повраћај додељених и коришћених средстава, јер престанак важења Уредбе не доводи до губитка права на подстицај који је коришћен, већ доводи до престанка права на будуће подстицаје.

Напомињемо да послодавци који запошљавају новонастањена лица, иако не могу користити подстицај по Уредби, за новозапослена лица могу користити право

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Утицај закључења Уговора којим се гарантује откуп предмета лизинга, а који је закључен посебно у односу на Уговор о лизингу, на одређивање врсте промета – промет добра или промет услуга

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22 и 94/24 – у даљем тексту: Закон), на основу уговора о лизингу обвезник ПДВ – давалац лизинга врши или промет добара или промет услуга. Наиме, предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза, сматра се прометом добара из члана 4. став 3. тачка 2а) Закона у случају када се применом критеријума прописаних Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22, 59/22, 7/23, 15/23, 60/23, 96/23, 116/23, 29/24, 65/24, 73/24, 101/24 и 107/24 - у даљем тексту: Правилник) тај промет квалификује као промет добара. У другим случајевима, обвезник ПДВ – давалац лизинга врши промет услуга.

Према томе, ако обвезник ПДВ – давалац лизинга закључи уговор о лизингу на основу којег се, у складу са Законом и Правилником, сматра да долази до промета услуга (а не до промета добара), при чему приликом куповине предмета лизинга закључи и уговор са својим добављачем – продавцем предмета лизинга или другим лицем које није прималац лизинга из конкретног уговора о лизингу, којим се гарантује откуп предмета лизинга по истеку периода лизинга (закупа) по унапред договореној цени, чињеница да је закључен и уговор којим се гарантује откуп предмета лизинга (закупа) нема утицај

на одређивање врсте промета – промета добара или промета услуга који се врши на основу уговора о лизингу.

* * *

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза (члан 4. став 3. тачка 2а) Закона).

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона. (МФИН, бр. 002953287 2024 10520 004 000 011 004 од 9.06.2025. године)

2. У случају промета услуга давања у закуп пословног простора, на основу уговора на одређено или неодређено време, којим је уговорен износ закупнине на месечном нивоу, реч је о промету делимичних услуга

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22 и 94/24 – у даљем тексту: Закон), давање у закуп пословног простора сматра се временски ограниченом услугом ако

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ЈУЛУ 2025. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец јун 2025. године	7. VII ¹	7/21
2	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на web апликацији РИНО – Регистар измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за јун 2025. године	7. VII ¹	13/13, 6/18 и 9/21
3	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у јуну 2025. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	7. VII ¹	25/10 и 18/17
4	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	7. VII ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир дневних обрачуна за сваки аутомат – Образац ЗДП, за месец јун 2025. године	7. VII ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец јун 2025. године	7. VII ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу Образац СБ – Стање механичких и електронских бројчаника, за месец јун 2025. године	7. VII ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе Збирни месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Образац ЗМОН, за месец јун 2025. године	7. VII ¹	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
9	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец јун 2025. године, у складу са Законом о угоститељству	7. VII ¹	21/19

¹ Крајњи рок је 5.VII (субота), па се продужава на 7.VII (понедељак), у складу са мишљењем Министарства финансија, бр. 430-01-00167/2005-04 од 28.07.2005. године, које смо објавили у „Регистру прописа“ бр. 7/2009, на страни 171.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2025. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	28/25	148.440,00	100,0	107.476,00	99,2
Фебруар (Укупно)	38/25	142.908,00	96,3	103.519,00	96,3
Март (Укупно)	45/25	148.652,00	104,0	108.013,00	104,3
Април (Укупно)	56/25	150.777,00	101,4	109.272,00	101,2

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2025. године („Службени гласник РС“, бр. 74/24) утврђена је у нето износу од 308 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2025. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2025. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2025.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Новембар	160	49.280,00	66.244,94
2	Март, Јун и Август	168	51.744,00	69.759,91
3	Април, Мај и Септембар	176	54.208,00	73.274,89
4	Јануар, Јул, Октобар и Децембар	184	56.672,00	76.789,87

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекоревремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **45.950** динара ($131.285 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2025. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2025. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **656.425** динара (131.285×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2025. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24.

5. НАЈВИША ГОДИШЊА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА 2025. ГОДИНУ

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2025. годину из члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, утврђена је у износу од **7.877.100** динара и објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24.

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Др Ратомир Ђировић

ПРИРУЧНИК ЗА ПРИМЕНУ МСФИ 9, МСФИ 15 И МСФИ 16

- са примерима књижења и моделом Правилника о
рачуноводственим политикама у складу МСФИ -

Београд, новембар 2022.

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – Финансијски инструменти, МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима и МСФИ 16 – Лизинг.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове моделе признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање применом јасног и лакшег начина класификације

финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делуокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

Обим: 416 страна

Цена: 9.900 динара са ПДВ

СНИМЦИ СЕМИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци семинара и курсева** можете купити право на гледање снимака актуелних семинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка семинара или курса стичете овлашћење да одабрани семинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних семинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив семинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1	Курс – Практична обука за електронско евидентирање обрачуна ПДВ и претходног пореза (18 часова)	30.000	30.000
2	Годишњи финансијски извештај и обрачун пореза на добит за 2024. годину	Бесплатно**	15.000
3	Припреме за састављање годишњег финансијског извештаја за 2024. годину и нови порески прописи	Бесплатно**	15.000
4	Утврђивање пореза на имовину за 2025. годину	9.000	15.000
5	Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању и Правилника о ПДВ	9.000	15.000
6	Електронско архивирање	9.000	15.000
7	Накнада за заштиту и унапређивање животне средине – Подношење пријаве за 2024. годину	Бесплатно**	15.000
8	Порез на добит по одбитку и ПДВ аспекти опорезивања нерезидентних правних лица	9.000	15.000
9	Рачуноводствено евидентирање основних средстава – некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина	9.000	15.000
10	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја	9.600	18.000
11	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
12	Трансферне цене	9.000	15.000
13	Курс – Практична обука за обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања (40 часова)	48.000	48.000
14	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника (84 часа)	27.500	27.500
15	Курс – Рачуноводство привредних друштва и предузетника са књигама (84 часа)	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

** снимци семинара који су бесплатни за претплатнике налазе се у претплатничком делу сајта www.privsav.rs у секцији „За преузимање“